

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger**1. Indledning**

1.1. Den overordnede baggrund for forslaget

Naalakkersuisut og biskoppen ønsker, at ansættelses- og afskedigelseskompetencen vedrørende præster, provster og domprovst overgår fra Naalakkersuisut til biskoppen.

Ændringen af ansættelses- og afskedigelseskompetencen vil medføre, at beslutningskompetencen og administrative opgaver forbundet med ansættelser og afskedigelser overgår fra det ressortansvarlige departement til biskoppen.

Der er desuden konstateret behov for at kunne uddelegere en del af den kirkebogsførende præsts administrative opgaver til en anden person ansat i præstegældet.

Uddelegering af den kirkebogsførende præsts varetagelse af kirkebogsføringen vil kunne frigøre ressourcer til præstens øvrige opgaver. Der vil være behov for kompetenceudvikling for administrativt personale, der skal varetage opgaven. Biskoppen vil derfor også have behov for at sikre efter- og videreuddannelse af kirkens personale, for eksempel kordegne, i kirkebogsføring.

2. Hovedpunkter i forslaget2.1. *Gældende ret*

Gældende ret består på lovniveau af Inatsisartutlov nr. 9 af 19. maj 2010 om Kirken, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 2 af 29. november 2013 (Ansættelser inden for kirken, gebyr for attester, præsters og kateketers fritagelse fra handlinger af teologiske grunde, begrænsning af rekursadgang samt ændring af bestemmelser om obligatorisk administrativ regelfastsættelse) og Inatsisartutlov nr. 27 af 3. december 2018 (Studieordninger om kateket- og organistuddannelser og fortrolig afholdelse af orienterings- og udtalelsmøder m.v.).

På bekendtgørelsesniveau er der fastsat følgende bekendtgørelser, der er relevante i forhold til forslaget:

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 38 af 18. januar 1999 om menighedsrepræsentationers medvirken ved præsteansættelser m.v.

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 15 af 12. oktober 2017 om fremgangsmåden ved besættelse af præstestillingen i Ittoqqortoormiit.

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 17 af 14. september 2015 om kirkebogsføring og gebyropkrævning ved navneændring og visse attestudstedelser.

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 2 af 28. januar 2011 om inddeling i præstegæld.

Ansvars- og opgavefordelingen mellem Naalakkersuisut og biskoppen

Det er fastsat i § 3, stk. 1, i Inatsisartutlov om Kirken, at Naalakkersuisut har det overordnede ansvar for Kirken og kan fastsætte bestemmelser herom efter forhandling med biskoppen.

Det er fastsat i § 6, stk. 1, i Inatsisartutlov om Kirken, at biskoppen over Grønlands stift varetager den centrale styrelse og administration af Kirken og fører tilsyn med stiftets provster, præster, kateketer og menighedsrepræsentationer.

Med Kirkelovens bestemmelser om ansvar og opgaver, der påhviler Naalakkersuisut og biskoppen, er der tilsigtet en klar og gennemskelig opgavefordeling mellem Naalakkersuisut og biskoppen. Det har herved også været tilsigtet, at biskoppen får reel beslutningskompetence og indflydelse på Kirken og dens ansatte og interessenter.

Dette medfører, at Naalakkersuisut har til opgave at udarbejde og fortolke lovgivning vedrørende Kirken, foretage overordnet budgetstyring i forhold til finanslovene og udforme generelle strategier og politikker på området. Samtidig skal biskoppen sikre en række administrative opgaver, herunder efteruddannelse af præsterne.

Med Kirkelovens § 6, stk. 1, er der etableret forvaltningsenhed indenfor Kirken i Grønland med biskoppen som øverste myndighed indenfor kirkens regi. Dette medfører, at biskoppen vil kunne udarbejde cirkulærer og vejledninger for de underliggende forvaltningsmyndigheder samt påtale handlinger, der ikke er i overensstemmelse med de anviste cirkulærer og vejledninger. Biskoppens afgørelser vil i henhold til Kirkelovens § 28, stk. 3, kunne påklages til Naalakkersuisut (i praksis det departement, der har ressortansvaret for kirkeområdet). Afgørelser af overvejende teologisk karakter prøves udelukkende for så vidt angår de retlige rammer.

Ansættelses- og afskedigelseskompetencen

I den gældende Inatsisartutlov om Kirken ligger ansættelses- og afskedigelseskompetencen vedrørende præster, provster og domprovsten hos Naalakkersuisut. Dette er fastsat i § 26 g for så vidt angår præster, hvor der står:

”§ 26 g. Naalakkersuisut afgør, hvem der ansættes i stillingen som præst, jf. §§ 26 e og 26 f. Ansættelse af en ansøger, der ikke er omfattet af biskoppens indstilling, kan ikke ske, før biskoppen har udtalt sig.”

For så vidt angår ansættelse af provster og domprovsten, fremgår det af § 26 l, stk. 1, hvor der står:

”§ 26 l. Naalakkersuisut afgør, hvem der ansættes i stillingen som provst eller domprovst. Ansættelse af en ansøger, der ikke er omfattet af biskoppens indstilling, kan ikke ske, før biskoppen har udtalt sig.”

Naalakkersuisut har ved en delegationsskrivelse til bispekontoret fra 2015, med efterfølgende tilføjelse af bilag til delegationsskrivelse i 2018, uddelegeret kompetencer til bispekontoret. Det er heri besluttet følgende.

Ansættelse af præster sker sådan, at biskoppen sørger for:

- Udarbejdelse af stillingsopslag
- Fremsendelse og efterfølgende godkendelse af stillingsopslag hos Økonomi- og Personalestyrelsen, herunder udarbejdelse af ansættelseskontrakt
- Modtagelse af ansøgningerne, samt kvittering herfor
- Kontakten til menighedsrepræsentationerne
- Kontakten til Økonomi- og Personalestyrelsen vedrørende samtlige ansættelsesretlige formalia
- Kontakten til boligselskab vedrørende personalebolig
- Indhentelse af børneattest

Departementet skal sørge for at sikre, at følgende er fulgt:

- Der er et stillingsopslag, godkendt af Økonomi- og Personalestyrelsen
- Ansøgninger, med tilhørende bilag
- Menighedsrepræsentationernes udtalelse
- Beslutningsprotokollerne for møderne med menighedsrepræsentationerne
- Biskoppens indstilling
- Orientering om tidspunktet for biskoppens møde med menighedsrepræsentationerne
- Orientering om hvorvidt der kan gives kollats eller ej til ansøgerne

Naalakkersuisoq afgør herefter, hvem der skal ansættes i stillingen som præst.

Departementet forestår herefter skriftligt afslag og tilbud om ansættelse.

Biskoppen gives besked herom, og biskoppen iværksætter de formelle og praktiske foranstaltninger, der er nødvendige for, at den pågældende ansøger kan tiltræde i stillingen.

Derudover er der ved delegationsskrivelsen præciseret, at for så vidt angår kompetencen til at varetage de ansættelsesmæssige opgaver, som ligger ud over ansættelse og afskedigelse,

følger det af lovens § 6, stk. 1, at biskoppen fører tilsyn med stiftets domprovst, provster, præster, kateketer og menighedsrepræsentanter.

I tilsynet ligger blandt andet, at biskoppen skal føre tilsyn med, at folkekirkens bekendelsesgrundlag, gudstjenesteordning og ritualer respekteres. Biskoppens tilsyn omfatter desuden præsternes virke som præst i øvrigt, og tilsynet forudsætter, at biskoppen også kan påtale og sanktionere tjenesteforseelser, men dog ikke foretage afskedigelser.

Ansættelse af præster, provster og domprovst skal ske efter en bestemt procedure, der er beskrevet i §§ 26 e–26 i for så vidt angår præster og §§ 26 j–26 l for så vidt angår provster og domprovst.

I proceduren for ansættelse af præster indgår, at biskoppen eller en af biskoppen bemyndiget provst afholder et orienteringsmøde med de valgte medlemmer af menighedsrepræsentationen, hvor der orienteres om ansøgerne. Herefter skal de valgte menighedsrepræsentanter afgive udtalelse om ansættelse i stillingen. Dette sker i prioriteret afstemningsform og angiver for hver medvirkende menighedsrepræsentation de om muligt 3 kandidater, som har fået flest stemmer.

Biskoppen indstiller herefter så vidt muligt mindst 3 ansøgere opstillet i prioriteret rækkefølge og sender ansøgningerne med menighedsrepræsentationernes udtalelser samt sin egen indstilling til Naalakkersuisut (i praksis det ressortansvarlige departement for kirkeområdet).

Hvis Naalakkersuisut ønsker at ansætte en ansøger, der ikke er omfattet af biskoppens indstilling, skal biskoppen forinden have mulighed for at udtale sig herom.

Naalakkersuisut kan ikke ansætte en ansøger, som ikke er omfattet af menighedsrepræsentationernes udtalelse. En ansøger, som ved første afstemning på udtalelsesmødet opnår alle afgivne stemmer og samtidig fremgår af biskoppens indstilling, skal ansættes i stillingen. Naalakkersuisut kan, såfremt særlige omstændigheder foreligger, bestemme, at genopslag af stillingen skal foretages og fornyet indstilling finde sted.

Naalakkersuisut kan efter § 26 i fastsætte regler for fremgangsmåden ved besættelse af præstestillinger, der helt eller overvejende er oprettet med henblik på betjening af institutioner eller grupper af personer, for hvilke der ikke er oprettet menighedsrepræsentationer. Det samme gælder ved enhver tidsbegrænset ansættelse i op til et år. Med hjemmel i denne bestemmelse har Naalakkersuisut udstedt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 15 af 12. oktober 2017 om fremgangsmåden ved besættelse af præstestillingen i Ittoqqortoormiit. Det er fastsat i bekendtgørelsen, at den finder anvendelse ved besættelse af præstestillingen i Palaseqarfik Ittoqqortoormiit i perioder, hvor der ikke er oprettet en menighedsrepræsentation.

Der er tillige ved Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 38 af 18. januar 1999 om menighedsrepræsentationers medvirken ved præsteansættelser m.v. fastsat bestemmelse om ansættelse i præstestillinger, der helt eller overvejende er oprettet med henblik på betjening af institutioner eller grupper af personer, for hvilke der ikke er oprettet menighedsrepræsentationer, herunder Præstegæld Danmark.

Der er med mindre ændringer fastsat tilsvarende procedureregler for ansættelse af provster og domprovsten.

For så vidt angår andre ansættelser i Kirken er det i § 26 m, stk. 2, fastsat, at biskoppen kan bemyndige provsterne til, efter høring af den kirkebogsførende præst og menighedsrepræsentationen, at foretage ansættelse og afskedigelse af kateketer og organister. I § 26 m, stk. 3, er det fastsat, at biskoppen kan bemyndige provsterne til, efter høring af den kirkebogsførende præst og menighedsrepræsentationen, at foretage ansættelse og afskedigelse af medhjælp ved kirkerne såsom pedeller, rengøringsmedhjælp m.v. I § 26 m, stk. 4, er det fastsat, at biskoppen kan bemyndige provsterne til at foretage ansættelse og afskedigelse af administrativt personale ved både provst- og præstegældskontorerne. De nævnte bemyndigelsesbestemmelser tager afsæt i, at ansættelses- og afskedigelseskompetencen for disse personalegrupper ligger hos biskoppen som en del af den kompetence, der er givet ved § 6.

Kirkebøgernes førelse

Der er på lovniveau fastsat regler om kirkebøgernes førelse i § 15 i Inatsisartutlov om Kirken, hvor følgende er fastsat:

” § 15. Såfremt der er flere præster i præstegældet, udpeger biskoppen for en periode af indtil 4 år, en af de tjenestegørende præster i præstegældet som kirkebogsførende.

Stk. 2. Er der kun én præst i et præstegæld, varetager denne opgaven som kirkebogsførende.

Stk. 3. Den kirkebogsførende præst har ansvaret for præstegældets administration, særligt kirkebøgernes førelse, tilrettelæggelse af kirkelige handlinger, herunder fordeling af gudstjenester mellem præster, fastlæggelse af vagtskemaer og økonomistyring.

Stk. 4. Naalakkersuisut fastsætter bestemmelser om kirkebogsføring efter forhandling med biskoppen.”

Formuleringen af § 15, stk. 1, og navnlig § 15, stk. 2, giver forståelsen af, at den kirkebogsførende præst ikke blot har ansvaret for kirkebogsføringen, men også skal varetage opgaven selv. Dette medfører, at der ikke anses at være en klar hjemmel til at delegere opgavevaretagelsen til en anden.

Kirkebøgerne fungerer ikke alene som et historisk register over centrale livsbegivenheder som fødsel, dåb, navngivning, konfirmation, vielse og død. De er en afgørende kilde til slægtsforskning, da de indeholder oplysninger, der kan spore familieband og information om

enkeltpersoner gennem generationer. Endelig har kirkebøgerne en juridisk betydning, da de er officielle dokumenter. Det er derfor af afgørende betydning, at kirkebøgerne føres korrekt.

Kirkebøgernes førelse er nærmere reguleret ved §§ 21 og 22 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 17 af 14. september 2015 om kirkebogsføring og gebyropkrævning ved navneændring og visse attestudstedelser. Bestemmelserne fastsætter følgende:

” § 21. Hovedbogen føres egenhændigt af den kirkebogsførende præst, jf. dog stk. 5.

Stk. 2. Kontrabogen føres af enten en anden tjenestegørende præst, en uddannet kateket, eller en person med en af biskoppen godkendt kursusuddannelse i kirkebogsføring, jf. dog stk. 3-5.

Stk. 3. Kontrabogen kan føres af en læserkateket uden kursusuddannelse efter en konkret bemyndigelse hertil af biskoppen.

Stk. 4. Når kontrabogen er afleveret til Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, jf. § 26, stk. 1 sker tilførsler i kontrabogen af denne efter meddelelse om tilførsel til hovedbogen.

Stk. 5. Biskoppen kan under helt særlige omstændigheder tillade andre, konkret eller generelt, at føre kirkebog.

Stk. 6. Ingen person kan føre samme hændelse i både hoved- og kontrabog.”

Som det fremgår af § 21, stk. 1, føres hovedbogen egenhændigt af den kirkebogsførende præst. Som undtagelse hertil er det i stk. 5 fastsat, at biskoppen under helt særlige omstændigheder kan tillade andre, konkret eller generelt, at føre kirkebog.

I bekendtgørelsens § 22, stk. 1, er det fastsat, hvem der er ansvarlig for kirkebogen og for konfereringen af hoved- og kontrabog:

” § 22. Den kirkebogsførende præst er ansvarlig for kirkebogen i præstegældet, herunder for, at den føres omhyggeligt og grundigt i henhold til de for kirkebogsføringen fastsatte regler.

Stk. 2. Hvert år i september måned konfererer den kirkebogsførende præst hoved- og kontrabog.

Stk. 3. Hvert år senest den 30. september meddeler den kirkebogsførende præst til provsten, at konfereringen har fundet sted, og i hvilket omfang det gav anledning til rettelser.”

Som det fremgår af § 22, stk. 1, har den kirkebogsførende præst ansvaret for kirkebogsføringen, også selv om denne i henhold til § 21, stk. 5, skulle være uddelegeret til andre.

Udgangspunktet er, at det er den kirkebogsførende præst, der er ansvarlig for kirkebogen i præstegældet, jf. § 22. Præstegældene er inddelt i hver by, jf. § 1 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 2 af 28. januar 2011 om inddeling i præstegæld. I det særlige tilfælde hvor der er tale om områder udenfor den kommunale inddeling, er det domprovsten henholdsvis provsten,

herunder den eller de præster, som udpeges af domprovsten henholdsvis provsten til at varetage kirkebogsføringen, der udfører opgaven.

” § 1. Hver by med tilhørende bygder udgør et præstegæld, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Palaseqarfik Paamiut omfatter byerne Ivittuut og Paamiut.

§ 2. I områderne udenfor den kommunale inddeling forestås de kirkelige opgaver, herunder kirkebøgernes førelse, afgivelse af indberetninger m.v. af domprovsten, jf. dog stk. 2. Domprovsten kan udpege en eller flere af præsterne i Provsteqarfik Qeqqa Tunulu til at varetage alle eller nogle af disse opgaver.

Stk.2. Provsten for Nordgrønland forestår de kirkelige opgaver, herunder kirkebøgernes førelse, afgivelse af indberetninger m.v. for Pituffik. Provsten for Nordgrønland kan udpege en eller flere af præsterne i Provsteqarfik Avannaa til at varetage alle eller nogle af de kirkelige opgaver.”

2.2. Forslagets indhold

Ansættelses- og afskedigelseskompetence

Forslaget indeholder en flytning af ansættelses- og afskedigelseskompetencen til biskoppen. Flytning af ansættelses- og afskedigelseskompetencen vil medføre, at processen bliver administrativt enklere og hurtigere. Samtidig vil en flytning af ansættelses- og afskedigelseskompetencen give biskoppen det fulde personalemæssige ansvar for alle personalegrupper i Kirken.

Kirkebøgernes førelse

Med forslaget tydeliggøres det, at den kirkebogsførende præst alene er ansvarlig for kirkebøgernes førelse, men at dette ikke hindrer en delegation af opgaven til en anden, der har kompetencer til at kunne varetage opgaven. Der er i nogen grad tale om kodificering af praksis, idet en anden præst har udført opgaven i ekstraordinære situationer, for eksempel hvor der ikke er en præst i et præstegæld.

Forslaget vil samtidig udvide anvendelsesområdet for uddannelser i Kirkelovens kapitel 6 til også at kunne omfatte efter- og videreuddannelseskurser for andre personalegrupper end præster, kateketer og organister. Dette vil muliggøre afholdelse af kurser i eksempelvis kirkebogsføring for administrativt personale som eksempelvis kordegne.

Sproglige uoverensstemmelser

Endelig er der konstateret nogle uoverensstemmelser mellem den grønlandske og den danske version af kirkeloven. Med forslaget vil der blive rettet op på dette.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det vurderes, at forslaget i sig selv ikke vil medføre en øget udgift for det offentlige.

Det vurderes, at de administrative konsekvenser vil være positive, idet ansættelseskompetencen af præster, provster og domprovsten vil overgå fra Naalakkersuisut til biskoppen. Biskoppen modtager i forvejen ansøgningerne og foretager indledende vurderinger af ansøgningerne, hvorefter biskoppen initierer et møde med menighedsrepræsentationen, som afgiver en udtalelse om ansøger til en præstestilling. Herefter sender biskoppen sin indstilling til ansættelse af præst til Naalakkersuisut, som herefter afgør, hvem der skal ansættes som præst. Overførelse af ansættelses- og afskedigelseskompetencen fra Naalakkersuisut til biskoppen vil smidiggøre processen.

Muligheden for at kunne frigive en del af den kirkebogsførende præsts opgaver til en anden administrativ ansat i præstegældet vil kunne lette arbejdsbyrden hos den kirkebogsførende præst. Uddelegering af kirkebogsføringen til en administrativ medarbejder kan for eksempel være til en, der allerede er ansat i præstegældet, hvormed der ikke vil være behov for ansættelse af yderligere medarbejdere.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Det vurderes ikke, at forslaget har konsekvenser for miljøet, naturen eller folkesundheden.

6. Menneskerettigheder og konsekvenser for borgerne

Der vurderes ikke at være konsekvenser for menneskerettigheder eller for borgerne som følge af forslaget.

7. Konsekvenser for udenrigsrelationer og regionalpolitik, samt øvrige konsekvenser

Der er ingen konsekvenser for forholdet til udenrigsrelationer eller regionalpolitik. Forslaget har i øvrigt ikke andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden 5. december 2025 til 5. januar 2026 været offentligt tilgængeligt på høringsportalen og fremsendt til relevante høringsparter, jf. bilag 2.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med stk. 1, hvor der står: ”Såfremt der er flere præster i præstegældet, udpeger biskoppen for en periode af indtil 4 år, en af de tjenestegørende præster i præstegældet som kirkebogsførende.” Det fremgår således, at biskoppen udpeger en kirkebogsførende præst, når der er flere præster i et præstegæld. Når der kun er 1 præst i præstegældet, er det denne præst, der bliver udpeget som kirkebogsførende præst.

Til nr. 2

Det præciseres med bestemmelsen, at den kirkebogsførende præst er ansvarlig for kirkebøgernes førelse, men at dette ikke hindrer en delegation af opgaven til en anden, der er ansat i præstegældet, der har kompetencer til at kunne varetage opgaven. En anden person ansat i præstegældet vil kunne få kompetence til at varetage opgaven med kirkebøgernes førelse, når vedkommende har gennemgået efter- og videreuddannelseskurser for andre personalegrupper end præster, kateketer og organister.

Til nr. 3

Biskoppens forpligtelse til at sikre efter- og videreuddannelse af præster, kateketer og organister udvides til også at gælde for kordegne. Dette vil muliggøre afholdelse af kurser i eksempelvis kirkebogsføring for administrativt personale som eksempelvis kordegne, som er administrative medarbejdere, der ikke kan varetage gejstlige opgaver. Når kordegne, efter indføring i kirkebogsføring, får mulighed for at varetage administrative opgaver, vil det kunne afhjælpe præsterne med deres administrative opgaver.

Til nr. 4

Bestemmelsen giver biskoppen hjemmel til en konkret undtagelse fra ansættelsesbetingelserne i § 26 a, stk. 1, nr. 1-3, der dog kun gives i undtagelsestilfælde. Dette skyldes, at alle har ret til at søge en stilling, uanset uddannelsesbaggrund. Det, som biskoppen kan give tilladelse til, er ansættelse i en præstestilling.

Hvis biskoppen anvender undtagelsesbetingelsen, vil ansøgeren stadig være forpligtet til at opfylde de øvrige ansættelsesbetingelser i § 26 a, og tiltrædelsesbetingelserne i § 26 d, jf. nærmere herunder.

Undtagelsesbestemmelsen vil kunne anvendes, hvis for eksempel ansøger i fremtrædende grad har vist sig i besiddelse af de egenskaber, der har væsentlige betydning for varetagelse af en præstestilling. Biskoppen vil have mulighed for at vurdere sagligheden og fagligheden af den, der skal ansættes.

Til nr. 5

Der er alene foretaget ændring i den grønlandske version af bestemmelsen, hvor det er fundet hensigtsmæssigt at rette en sproglig uoverensstemmelse af ordet ”ordineret”.

Enhver, der ansættes som præst i Kalaallit Nunaanni Ilagiit, skal som forudsætning for tiltrædelse have aflagt bispeeksamen, være ordineret i overensstemmelse med ritualen herfor, have underskrevet præsteløftet samt modtaget biskoppens kollats.

Biskoppen skal påse, at også disse betingelser er opfyldt for en udvalgt ansøger/kandidat til et givet embede.

Bispeeksamen, ordination og aflæggelse af præsteløfte skal kun ske én gang, medens biskoppens kollats kræves ved hver ansættelse. Ved kollatsbrevet overdrager biskoppen på embedets vegne det kirkelige embede til den ansatte. Kollatsbrevet oplæses ved indsættelsesgudstjenesten.

Til nr. 6

Der skal afholdes et nyt udtalelsmøde, hvis en ansøger trækker sig, efter at menighedsrepræsentationen har afgivet udtalelse. Dette gøres for at sikre, at alle stemmer bliver fordelt på ansøgerne. Hvis den pågældende ansøger, der trækker sin ansøgning tilbage, ikke har fået nogen stemmer ved det første udtalelsmøde, skal der dog ikke afholdes et nyt udtalelsmøde, da alle stemmer, så vil være fordelt på den anden ansøger eller de andre ansøgere, der har søgt stillingen.

Til nr. 7

§ 26 f, stk. 4, ophæves som konsekvens af, at ansættelses- og afskedigelseskompetencen af præster flyttes fra Naalakkersuisut til biskoppen.

Til nr. 8

Bestemmelsen fastslår, at det er biskoppen, der afgør, hvem der ansættes i stillingen som præst. Bestemmelsen er en konsekvensændring på baggrund af, at ansættelses- og afskedigelseskompetencen af præster flyttes fra Naalakkersuisut til biskoppen.

Til nr. 9

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at biskoppen ikke må ansætte en ansøger, der ikke er omfattet af menighedsrepræsentationens udtalelse. Biskoppen er dermed bundet af de medvirkende myndigheder under udvælgelsen, i dette tilfælde menighedsrepræsentationen.

Det fremgår af 2. pkt. at hvis en ansøger i første runde opnår alle stemmer fra menighedsrepræsentanterne, skal vedkommende ansættes, uanset på hvilken prioritet.

Til stk. 2

Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes i tilfælde, hvor der er modtaget for få kvalificerede ansøgere. I de fleste tilfælde vil der blive taget stilling til genopslag, inden menighedsrepræsentationen påbegynder sin afstemning og afgiver sin udtalelse. Men der kan tænkes tilfælde, hvor der efter afstemningsproceduren viser sig behov for at undersøge mulighederne for at tiltrække yderligere ansøgere. Har et stillingsopslag kun tiltrukket en enkelt ansøger, som under udtalelsmøderne ikke får stemmerne, må også denne situation siges at være typisk for en efterfølgende beslutning om genopslag af stillingen.

Til nr. 10

Bestemmelsen fastslår, at der skal afholdes et nyt udtalelsmøde, hvis en ansøger trækker sig, efter at menighedsrepræsentationen har afgivet udtalelse. Dette sikrer, at alle stemmer bliver fordelt på ansøgerne. Hvis den pågældende ansøger, der trækker sin ansøgning tilbage, ikke har fået nogen stemmer ved det første udtalelsmøde, skal der dog ikke afholdes et nyt udtalelsmøde. Dette skyldes, at alle stemmer så vil være fordelt på den anden ansøger eller de andre ansøgere, der har søgt stillingen, såfremt der har været andre ansøgere.

Til nr. 11

§ 26 k, stk. 4, ophæves som konsekvens af, at ansættelses- og afskedigelseskompetencen af præster flyttes fra Naalakkersuisut til biskoppen.

Til nr. 12

Der er foretaget en konsekvensændring på baggrund af, at ansættelses- og afskedigelseskompetencen af præster flyttes fra Naalakkersuisut til biskoppen. Bestemmelsen fastslår, at det er biskoppen selv, der afgør, hvem der kan ansættes som provst eller domprovst.

Til nr. 13

Bestemmelsen er delvist en videreførelse af den gældende bestemmelse. Der er dog foretaget en konsekvensændring på baggrund af, at ansættelseskompetencen flyttes fra Naalakkersuisut til biskoppen jf. forslagets § 26 g. Det er derfor biskoppen selv, der vurderer, om der er behov for oprettelse og nedlæggelse af gejstlige og administrative stillinger under Kalaallit Nunaanni Ilagiit.

Til § 2

Det foreslås, at ændringen af Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2027. Dette vil muliggøre, at implementeringen af ændringerne kan ske efter grundig forberedelse. Desuden vil nødvendige ændringer i administrative forskrifter også kunne foretages således, at de vil kunne ikraftsættes samtidig med lovændringen.

Forslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Forslaget</i>
	§ 1 I Inatsisartutlov nr. 9 af 19. maj 2010 om Kirken, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 2 af 29. november 2013 og Inatsisartutlov nr. 27 af 3. december 2018, foretages følgende ændringer:
§ 15, stk. 2 Stk. 2. Er der kun én præst i et præstegæld, varetager denne opgaven som kirkebogsførende.	1. § 15, stk. 2, affattes således: ” Stk. 2. Er der kun 1 præst i et præstegæld, er denne præst kirkebogsførende.”
§ 15, stk. 4 Stk. 4. Naalakkersuisut fastsætter bestemmelser om kirkebogsføring efter forhandling med biskoppen.	2. Som ny § 15, stk. 4, indsættes: ” Stk. 4. Den kirkebogsførende præst kan uddelegere kirkebøgernes førelse til en anden person ansat i præstegældet, der har fået indføring i kirkebogsføring.” Stk. 4 bliver herefter til stk. 5.
§ 24. Biskoppen varetager efter- og videreuddannelse af præster, kateketer og organister. Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om efter- og videreuddannelse af præster, kateketer og organister efter forhandling med Biskoppen.	3. § 24 affattes således: ” § 24. Biskoppen sikrer, at præster, kateketer, organister og kordegne modtager efter- og videreuddannelse. Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om efter- og videreuddannelse af præster, kateketer, organister og kordegne.”
§ 26 b. Naalakkersuisut kan efter indstilling fra biskoppen undtagelsesvis give en person, der ikke opfylder betingelserne i § 26a, stk.1, tilladelse til ansættelse i en præstestilling.	4. § 26 b affattes således: ” § 26 b. Biskoppen kan undtagelsesvis give en person, der ikke opfylder betingelserne i § 26 a, stk. 1, tilladelse til ansættelse i en præstestilling.”
§ 26 d. Enhver, der ansættes som præst i Kalaallit Nunaanni Ilagiit, skal have aflagt bispeeksamen, være ordineret, have aflagt	5. § 26 d affattes således: ” § 26 d. Enhver, der ansættes som præst i Kalaallit Nunaanni Ilagiit, skal have aflagt bispeeksamen, være ordineret, have aflagt

folkekirkens præsteløfte, og have biskoppens kollats.	folkekirkens præsteløfte, og have biskoppens kollats.”
§26 f, stk. 2 <i>Stk. 2.</i> Trækker en ansøger sin ansøgning tilbage, efter at menighedsrepræsentationen har afgivet udtalelse og inden biskoppen har indgivet sin indstilling til Naalakkersuisut efter stk. 4, skal der afholdes nyt udtalelsesmøde. Har ansøgeren, der trækker sin ansøgning tilbage, ikke fået nogen stemmer ved det første udtalelsesmøde, skal der ikke afholdes et nyt udtalelsesmøde.	6. § 26 f, stk. 2, affattes således: ” <i>Stk. 2.</i> Trækker en ansøger sin ansøgning tilbage, efter at menighedsrepræsentationen har afgivet udtalelse, skal der afholdes nyt udtalelsesmøde. Har ansøgeren, der trækker sin ansøgning tilbage, ikke fået nogen stemmer ved det første udtalelsesmøde, skal der ikke afholdes et nyt udtalelsesmøde.”
§ 26 f, stk. 4 <i>Stk. 4.</i> Biskoppen indstiller så vidt muligt mindst 3 ansøgere opstillet i prioriteret rækkefølge. Biskoppen sender ansøgningerne med menighedsrepræsentationernes udtalelser samt sin egen indstilling til Naalakkersuisut.	7. § 26 f, stk. 4, ophæves.
§ 26 g. Naalakkersuisut afgør, hvem der ansættes i stillingen som præst, jf. §§ 26 e og 26 f. Ansættelse af en ansøger, der ikke er omfattet af biskoppens indstilling, kan ikke ske, før biskoppen har udtalt sig.	8. § 26 g affattes således: ” § 26 g. Biskoppen afgør, hvem der skal ansættes i stillingen som præst, jf. §§ 26 e og 26 f.”
§ 26 h. Naalakkersuisut kan ikke ansætte en ansøger, som ikke er omfattet af menighedsrepræsentationernes udtalelse. En ansøger, som ved første afstemning på udtalelsesmødet opnår alle afgivne stemmer og samtidig fremgår af Biskoppens indstilling, skal ansættes i stillingen. <i>Stk. 2.</i> Såfremt særlige omstændigheder foreligger, kan Naalakkersuisut bestemme, at genopslag af stillingen skal foretages og fornyet indstilling finde sted.	9. § 26 h affattes således: ” § 26 h. Biskoppen må ikke ansætte en ansøger, som ikke er omfattet af menighedsrepræsentationens udtalelse. Hvis en ansøger ved første afstemning på udtalelsesmødet opnår alle afgivne stemmer, skal denne ansøger ansættes i stillingen. <i>Stk. 2.</i> Såfremt særlige omstændigheder foreligger, kan biskoppen bestemme, at genopslag af stillingen skal foretages.”
§ 26 k, stk. 2 <i>Stk. 2.</i> Trækker en ansøger sin ansøgning tilbage, efter at menighedsrepræsentationen har afgivet udtalelse og inden biskoppen har indgivet sin indstilling til Naalakkersuisut efter stk. 4, skal der afholdes nyt udtalelsesmøde. Har ansøgeren, der trækker	10. § 26 k, stk. 2, affattes således: ” <i>Stk. 2.</i> Trækker en ansøger sin ansøgning tilbage, efter at menighedsrepræsentationen har afgivet udtalelse, skal der afholdes nyt udtalelsesmøde. Har ansøgeren, der trækker sin ansøgning tilbage, ikke fået nogen

sin ansøgning tilbage, ikke fået nogen stemmer ved det første udtalelsmøde, skal der ikke afholdes et nyt udtalelsmøde.	stemmer ved det første udtalelsmøde, skal der ikke afholdes et nyt udtalelsmøde.”
§ 26 k, stk. 4 Stk. 4. Biskoppen indstiller så vidt muligt mindst 3 ansøgere opstillet i prioriteret rækkefølge. Biskoppen sender ansøgningerne med menighedsrepræsentationernes udtalelse og sin egen indstilling til Naalakkersuisut.	11. § 26 k, stk. 4, ophæves.
§ 26 l, stk. 1 Naalakkersuisut afgør, hvem der ansættes i stillingen som provst eller domprovst. Ansættelse af en ansøger, der ikke er omfattet af biskoppens indstilling, kan ikke ske, før biskoppen har udtalt sig.	12. § 26 l, stk. 1, affattes således: ” Biskoppen afgør, hvem der ansættes i stillingen som provst eller domprovst.”
§ 26 m, stk. 1 Biskoppen træffer efter forhandling med Naalakkersuisut bestemmelse om oprettelse og nedlæggelse af gejstlige og administrative stillinger under Kalaallit Nunaanni Ilagiit.	13. § 26 m, stk. 1, affattes således: ” Biskoppen afgør, om der skal ske oprettelse og nedlæggelse af gejstlige og administrative stillinger under Kalaallit Nunaanni Ilagiit.”
	§ 2 Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2027.

Høringsnotat

Forslaget har været i offentlig høring i perioden 5. december 2025 til 5. januar 2026 hos følgende høringsparter:

Biskoppen ilagiit@ilagiit.gl

Palaseqarfik Ittoqqortoormiit ittoqqortoormiut@ilagiit.gl

Palaseqarfik Ammassalik ammassalik@ilagiit.gl

Palaseqarfik Qaanaaq qaanaaq@ilagiit.gl

Palaseqarfik Upernavik upernavik@ilagiit.gl

Palaseqarfik Uummannaq uummannaq@ilagiit.gl

Palaseqarfik Qeqertarsuaq qeqertarsuaq@ilagiit.gl

Palaseqarfik Ilulissat ilulissat@ilagiit.gl

Palaseqarfik Qasigiannnguit qasigiannnguit@ilagiit.gl

Palaseqarfik Aasiaat aasiaat@ilagiit.gl

Palaseqarfik Kangaatsiaq kangaatsiaq@ilagiit.gl

Palaseqarfik Sisimiut sisimiut@ilagiit.gl

Palaseqarfik Maniitsoq maniitsoq@ilagiit.gl

Palaseqarfik Nuuk nuuk@ilagiit.gl

Palaseqarfik Paamiut paamiut@ilagiit.gl

Palaseqarfik Narsaq narsaq@ilagiit.gl

Palaseqarfik Qaqortoq qaqortoq@ilagiit.gl

Palaseqarfik Nanortalik nanortalik@ilagiit.gl

Avannaata Kommunia avannaata@avannaata.gl

Kommune Qeqertalik qeqertalik@qeqertalik.gl

Qeqqata Kommunia qeqqata@qeqqata.gl

Kommuneqarfik Sermersooq kommuneqarfik@sermersooq.gl

Kommune Kujalleq kommune@kujalleq.gl

Den Grønlandske Præsteforening (Nikoline Cortzen, nkce@ilagiit.gl)

Kirkeministeriet km@km.dk

Atorfillit Kattuffiat ak@ak.gl

IMAK imak@imak.gl

SIK sik@sik.gl

Der er ved høringsperiodens udløb modtaget 2 høringssvar. Høringssvarene er gengivet herunder efterfulgt af departementets kommentar til høringssvaret.

Palaseqarfik Nuuk skriver:

Det er vigtigt for menighedsrepræsentanterne i Nuuk at blive inddraget i arbejdet, når der foretages ændringer i lovgivningen. Hvis ansvaret overdrages til biskoppen, ønsker menighedsrepræsentationen at deltage i processen, så beslutningerne ikke bliver taget uden inddragelse af menighedsrepræsentationen.

Ressortdepartementets bemærkninger:

Det skal hertil bemærkes, at det netop er derfor, at menighedsrepræsentationerne særskilt er medtaget i høringsprocessen. Ændringen af ansættelses- og afskedigelseskompetencen vil medføre, at beslutningskompetencen og administrative opgaver forbundet med ansættelser og afskedigelser overgår fra det ressortansvarlige departement til biskoppen. Hensigten med ændringen er at smidiggøre beslutningskompetencen og administrative opgaver forbundet med ansættelser og afskedigelser af medarbejdere i kirken. Det kan hertil tilføjes, at der ikke vil være ændringer i forhold til menighedsrepræsentationens rolle ved ansættelser af præster, da menighedsrepræsentationen som hidtil skal afgive en udtalelse til biskoppen.

SIK skriver:

SIK tilslutter sig forslaget, hvor biskoppen gives yderligere beføjelser i forbindelse med ansættelses- og afskedigelseskompetencen.

Ressortdepartementets bemærkninger:

Bemærkningen er taget til efterretning.